

JOHANNA PAUNGGEROVÁ / THOMAS POPPE

Lunární zahradá

***Práce na zahradě
ve správnou dobu***

***V harmonii s rytmy
Měsíce i přírody***

IKAR

Zahradníčíme s Měsícem

Krásná a zdravá zahrada nevyžaduje příliš mnoho úsilí. Je třeba si jen vybrat správnou dobu pro jednotlivé činnosti a postupovat v souladu s přírodou.

Vezměte si k srdci podnětné rady uvedené v této knize a můžete se v krátké době těšit z nádherné živoucí zahrady.

Pokud budete pracovat v souladu s Měsícem, nebudete potřebovat hnojiva ani pesticidy, a přesto sklídíte plody vynikající biokvality a potěšíte se záplavou květů. Ať pěstujete užitkové nebo okrasné rostliny, máte-li zahradu, balkon či terasu, čerpejte z hluboké studnice vědomostí a zkušeností, které jsou přínosem pro každého milovníka rostlin. Vychutnejte si pocit sounáležitosti s přírodou.

V této knize najdete praktické rady a pokyny pro správnou volbu doby setí, sázení i sklizení, jak se zbavit zbytečné namáhavé práce, jak účinně potírat škůdce, jak zachovat zdravou půdu, aby se vaše zahrada stala malým rájem.

JOHANNA PAUNGEROVÁ vyrostla v nejužším sepětí s měsíčními a přírodními rytmy. Její dědeček jí předal své vědomosti o zdravém způsobu života a tajemství zachování vitality až do vysokého stáří.

THOMAS POPPE se již mnoho let zabývá přírodními a měsíčními rytmy v každodenním životě.

Oba jsou autory řady knih, které se staly mezinárodními bestsellery.

Johanna Paunggerová/Thomas Poppe

LUNÁRNÍ ZAHRA DA

Práce na zahradě

V harmonii s rytmy Měsíce i přírody

Z německého originálu Der lebendige Garten.

Gärtnern zum richtigen Zeitpunkt.

In harmonie mit Mond- und Naturrhythmen,

vydaného nakladatelstvím Mosaik bei Goldmann,

a division of Verlagsgruppe Random House v Mnichově v roce 2004,

přeložila Marta Kališová

Obálku navrhla Jana Šťastná

Redigovala Věra Běťáková

Odpovědná redaktorka Ivana Parkmanová

Technická redaktorka Martina Adlová

Počet stran 320

Vydala Euromedia Group, k. s. – Ikar, Nádražní 32, 150 00 Praha 5

v roce 2013 jako svou 6566. publikaci

Sazbu zhotovila TYP A, spol. s r. o., Praha

Vytiskly TBB, a. s., Banská Bystrica

Vydání druhé

Naše knihy na trh dodává Euromedia-knižní distribuce,

Nádražní 32, 150 00 Praha 5

Zelená linka: 800 103 203

Tel.: 296 536 111

Fax: 296 536 246

objednavky-vo@euromedia.cz

Knihy lze zakoupit v internetovém knihkupectví www.bux.cz

V zájmu věci – díl první

Johanna Paunggerová-Poppeová

Chtěla bych vám touto knihou dát dárek, stejný, jaký mně v období mého dětství dávala naše zahrada a ovocné stromy na našem statku.

Naše zahrada nikdy nepoznala umělá hnojiva ani pesticidy, nikdy ji nikdo nezavlažoval. Seli jsme a pěstovali mnoho druhů zeleniny a koření ve správnou dobu, těšilo nás, jak všechno roste, radovali jsme se z motýlů, včel a ptáčků, sklízeli jsme hojnou úrodu ve správnou dobu – bez velké námahy a s velkou vděčností. Nikdy jsme se netrápili kvůli menší úrodě, když sklizeň některého druhu zeleniny nebo ovoce nebyla jeden rok bohatá, věděli jsme proč. Příroda se pohybuje ve vlnách, tak jako se vyvíjí i člověk – jednou je dole, jednou nahoře.

V době zrání svítily jabloně červeně nebo žlutě, švestky byly modré, naše meruňky oranžové a hrušky žluté. Všechny stromy bývaly tak plně obaleny a obtěžkány plody, že zelené listy nebylo ani vidět.

Plody dozrávaly rok co rok, někdy na jednom stromě méně, na jiném více. Nikdy jsme ovocné stromy nehnojili chemicky a neprořezávali je. Pokud se větve pod tíhou plodů nakláněly až k zemi, nedalo se nic dělat. Když těžce visely ve vzduchu, pak jsme je s boží pomocí někdy podepřeli, podpěry všech velikostí byly uloženy v kůlně. I přes velké množství sněhu nikdo v zimě nemyslel na to, že by se větve mohly polámat, neboť větve nehnojených a neprořezávaných stromů se nelámou.

Stromy a jejich plody tu byly pro nás, a když jsme oslavovali sklizeň, nebyl to jen prázdňný obyčej. Naše stromy ve mně udržovaly pocit, který mě dodnes neopustil: Štědrost přírody a její moudrost je nekonečná, její zdánlivá nemilosrdnost a tvrdost má svůj hluboký smysl, který snadno pochopíme, pokud se budeme správně dívat a cítit.

Když jsem začala chodit do školy, naskytl se i jiný pohled. Očividně jsme zmeškali „pokrok“. V našem okolí byli sousedé, kteří obdělávali zahradu podle nových metod, používali umělá hnojiva a pesticidy a také sklízeli větší jablka, byla ale vodnatá a bez chuti. Měli jsme dokonce pocit, že kdo nepoužívá umělá hnojiva, pesticidy a stroje, brání pokroku. Každé dítě chce být lepší než jeho rodiče, chce jim dokázat, že něco umí. I já jsem si přála totéž, měla jsem proto mnohdy problémy a mívala jsem pocit, že sedím na dvou židlích.

Ve škole nám říkali doslova: „Samozřejmě jsou ještě někde primitivní sedláci, kteří odmítají všechno nové a nejraději by vše dělali podle Měsíce, všude vykládají, že umělá hnojiva a pesticidy jsou jedovaté. Dělají to ale jen proto, aby zakryli holý fakt, že si pokrok nemohou dovolit.“ Takový argument byl velmi nefér, neboť na jedné straně stát podporoval nákup chemikálií a strojů částkou až do poloviny kupní ceny a na druhé straně bylo mnoho dobrých důvodů tento pokrok zavrhnout.

Skoro všichni drželi pohromadě: učitel, starosta, obchody, banky, obecní správa, „Spolek pro práci“. A sice pro práci chemiků a lékařů, kteří by v budoucnu velmi dobře vydělávali na všech nemocech podmíněných nesprávnou výživou, ke kterým bychom přispěli i my, rolníci.

Pak jsem se přestěhovala do Mnichova. Samozřejmě jsem se tenkrát jako mladá dívka na cestě do velkoměsta na své „tvrdohlavé“ rodiče trochu zlobila, když mluvili o „nezdravé coca-cole a jídle z plechovek“. Konzerva ravioli se připraví rychle, je v ní „všechno“, co člověk potřebuje, a navíc chutná výborně. Pocit újmy na zdraví přijde až později. Ale to už je člověk závislý a vyhledává návykové látky, které jsou obsaženy v konzervách a hotových jídlech.

Mnoho mých vrstevníků se nechalo svést pohodlností a reklamními frázemi. Byla jsem naštěstí vždy hodně zvědavá a pomohly mi i vzpomínky na mého dědečka, který mně vždy s klidem ukazoval a vysvětloval všechny souvislosti v přírodě. Samozřejmě jsem ve velkoměstském shonu na začátku uvěřila krásným slovům a pokrokovým heslům, nechala se lákat sladkými obaly hořkých postranních myšlenek. Pozvolna jsem však nacházela sílu jít vlastní cestou a stala se imunní vůči svodům umění průmyslu a vědy. Měla jsem i dostatečný rozhled a dokázala jsem si udělat vlastní názor na rozdíl mezi skutečným pokrokem a vývojem jen zdánlivým. Pocit, že jdu správnou cestou, byl pro mě nakonec důležitější než strach, že stojím stranou.

Chtěla bych vám touto knihou dodat odvahu jít také touto cestou, abyste sami co nejvíce pěstovali a sklízeli ve své zahradě, starali se o množství květináčů a hrnků s bylinami a rostlinami. To je medicína, jakou potřebujeme. Dary všech těchto rostlin a stromů, všech jejich plodů v mém dětství pro mě a i pro vás spočívají v tom, že je jich vždy dostatek, aniž bychom pro to museli moc udělat. Starat se o živoucí zahradu je jedna z nejjednodušších věcí na světě.

Jednoho dne všichni pochopíme, že skutečnou lékárnou pro nás jsou obchody s biopotravinami, a ti, kdo je pěstují, jsou opravdovými ochránci přírody. Vydejte se s námi na cestu vstříc tomuto dni.

V zájmu věci – díl druhý

Thomas Poppe

„Piši, jak moje žena myslí a cítí, a ona mluví, jak myslím a cítím já“ – tak jsem krátce odpověděl novináři na otázku, v čem je tajemství našeho úspěchu a dobré spolupráce mezi mnou a mou ženou. Byla to odpověď zcela spontánní, a teprve o něco později mě napadlo, že v této odpovědi je zahrnuta i odpověď na otázku, proč jsem tak dlouho váhal napsat společně s Johannou knihu o zahrádkářství. Dcera rolníka měla prostě tolik zkušeností v oboru zahrádkářství a zemědělství, že bych si připadal příliš troufale, kdybych s ní měl napsat knihu na toto téma. A stát se stínovým spisovatelem, to jsem nikdy nechtěl a nechci.

Kromě toho mě při pravidelných návštěvách v knihkupectvích ohromuje nabídka knih právě v oboru zahradnictví. Zdá se mi nepochopitelné, kolik knih tu je na toto téma, jaká je tu pestrá, komplexní, široká, odborná a „vědecky fundovaná“ nabídka. Každý jednotlivý aspekt zahrádkářství, od kompostování po pěstování žízal, na každé téma je tu kniha, většinou deset nebo sto. Proč tedy psát další?

Vinu nese rebarbora.

Přišla poštou a my netušili, co z ní vzejde. Malá rostlinka, zabalená ve vlhkém papíru. Někdo nám ji poslal, jako by tím chtěl říci: „To je její poslední šance.“ Zasadili jsme ji v zastrčeném koutě zeleninové zahrady a zalili, popřáli vše nejlepší a víc už nic. Žádný kompost, žádné hnojivo, prostě nic. Dobrý úmysl, to bylo všechno.

Od té doby uplynuly roky. Po celou tu dobu zůstalo jen u přání. Bez zalévání, bez hnojení a kompostu, na podzim žádný hnůj, nic. Ale jaká podívaná! Každým rokem rebarbora rostla a sílila jako o závod. Svými obrovitými listy zabírá už teď plochu čtyř čtverečních metrů a každoročně nás bohatě

obdarovává, máme z ní kompoty, marmeládu, cokoliv. Vše je zdravé a bohaté na vitamíny. Nehnuli jsme ani prstem, nepřestovali ji ani nehýčkali. Nic kromě našich dobrých přání, ta tu být musí.

Krátce nato jsem v jednom knihkupectví listoval v jakési tlusté knize na téma „zahrada“ a narazil jsem na heslo „rebarbora“. A co tam stálo? Celé čtyři strany na téma „Rebarbora a její pěstování“! Téměř vědecké pojednání, po jehož přečtení jsem nabyl dojmu, že by člověk musel vystudovat chemii, fyziku, zahradnictví a geologii, aby se směl vůbec odvážit zasadit rostlinku rebarbory. Kompetentní a detailní výklad, vzbuzující úctu. Jinými slovy: katastrofa.

Začal jsem z pozice laika listovat i v dalších knihách o zahradě a mé zděšení rostlo. Celkově jsem získal dojem, že nakladatelství ani autoři nepřemýšlejí o tom, zda jsou jejich díla vhodná pro každodenní praxi. Jinými slovy: Bude-li knihu číst začátečník, ztratí odvalu. Bude-li ji číst odborník, nedozví se nic nového, anebo si přečte něco tak exotického, že to není použitelné nebo je to šíleně drahé. Mnoho krásných obrázků malé praktické hodnoty.

Nakonec na mě všechny knihy působily jako návod k provozu nějaké „turbínové zahrady“, jakéhosi velice složitého stroje zhotoveného lidskou rukou, který bez přispění expertů bude jen stagnovat a chátrat. Jedině za předpokladu, že člověk investuje čas, námahu, práci a peníze, se znalostmi přiblíží tomuto stroji, pak uvidí výsledek své snahy, pak se mu náklady vyplatí a dočká se výnosu.

Kdo to uvidí? Proč? Tyto knihy mně připadaly pro laika příliš náročné. Začal jsem chápat stále jasněji, co Johanna myslela tím, když stále říkala, že musíme svou knihu napsat „jednoduše“. V průběhu let strávených s Johannou jsem získal trochu praxe v zahradě a nikdy jsem neměl pocit, že by na tom bylo něco složitého.

Po celý život už od mého dětství mě provázelo přesvědčení, že příroda je dokonalá a my musíme tuto dokonalost chápat, a ne slepě sledovat jen jeden aspekt a přetvářet ji

dle svých omezených představ o „estetice“ a „výnosu“ a nakonec ji vyklestit.

Rozhodli jsme se ukázat vám, že to jde jinak. A doufáme, že se nám to v naší knize podaří. Není to žádná odborná příručka, spíše čtení pro srdce a duši. Nedozvíte se tu, jak pěstovat růže nebo založit okrasný záhon, jak hnojit begonie nebo zalévat rajčata. Namísto toho se naučíte, jak ve správný čas sít, sázet a sklízet, jak ponechat přírodě klid, aby mohla sama dělat to, k čemu ji Bůh stvořil, aby tu byla pro nás, bohatá a rozmanitá, aby nás posílila na těle i na duši a pomohla nám najít naši životní cestu.

A teď už také víte, komu za tuto knihu poděkovat: jedné malé sazeničce rebarbory, která se navzdory vědě a veškeré nepřízni svého okolí rozrostla do nádherného exempláře. Tuto sazeničku jsme jen ve správnou dobu zasadili do země, zalili, jen dobrý úmysl – a to je vše. Dalších šest let rostla bohatě sama v chudé, jílovité půdě, která je v době sucha tvrdá jako beton. Této rostlince děkujeme za inspiraci k napsání knihy. Možná bude užitečná i pro vás, stane se věrným průvodcem na vaší cestě do budoucna.

Předmluva o slimácích

Chceme vám touto knihou dát do ruky zbraň proti pohromě ve vaší zahradě, kterou se mohou stát slimáci. Jsou přitom nutné dvě věci, jednu dělat nesmíte a druhou musíte pochopit.

Začnu jedním krátkým příběhem ze života. Náš dům leží ve velmi suché oblasti s malými srážkami, je tu hodně teplo a v létě jsou častá období sucha a hlavně silný vítr. Když jsme se sem nastěhovali, slyšeli jsme ze všech stran a nejen od zahradníků: „Bez pravidelného zalévání a zavlažování se v zahradě ničemu nedaří.“ A také množství automatických zavlažovacích zařízení ve všech okolních zahradách tomu nasvědčovalo. Kromě toho jsme po stavbě domu museli přivést na zahradu zeminu a tráva, kterou jsme zaseli, vypadala, že každým dnem uschne. A tak jsme se nechali přesvědčit a zalévali konví i zahradní hadicí. Vypadalo to tenkrát, že čím víc zaléváme, tím víc půda vysychá.

Po jedné z mála nocí, kdy přšelo, jsme se ráno probudili a chtěli přinést noviny ze schránky. Tu jsme objevili stovky, ne-li tisíce slimáků. Byli všude, na cestičkách, před garáží, na dřevěných schodech, a co bylo nejhorší, stovky slimáků – tak nám to alespoň připadalo – *lezly po zdech našeho domu ze všech stran*. Připadali jsme si jako ve filmu *Ptáci* Alfreda Hitchcocka, když se objevilo hejno vran. „Tak a dost!“ řekli jsme si a přestali jsme zalévat, tak jak jsme to dělali dříve vždycky. Rozhodli jsme se, že za těchto okolností se raději obejdeme bez zahrady. Byla to jen fůra práce, spousty vody a výsledek – spousta slimáků. Řekli jsme si: „Konec!“ Zalévat se nebude, tak jsme to znali z domova a vždy dodržovali.

A výsledek se dostavil.

Dnes zase sklízíme rajčata, která po první zálivce sazenice až do sklizně v listopadu (!) nedostala ani kapičku vody. Vaříme si čaj z listů šalvěje, meduňky a mnoha dalších bylinek ze své zahrady, které nikdy nedostaly ani kapku umělé vláhy. Sklízíme kedlubny až do prosince, vyhrabujeme je ze sněhu a jsou nádherně křehké, ani trochu nedřevnatí a kropicí kořev ani neviděly. Naše louka je sice v době sucha trochu nahnědlá, ale za hodinku po dešti se zase světlivě zazelená. Salát, špenát, květák, ovoce, jahody, zelenina – vše roste z jílovité půdy, která je v době sucha tvrdá jako beton, bez zalévání a zavlažování. A hlavně bez slimáků! A to je první podmínka, jak se zbavit slimáků. Dále se v knize dozvíte ještě o dalších souvislostech.

A druhou podmínkou je trochu pochopení z vaší strany: *Jakýkoli boj na tomto světě od samého začátku nemá smysl. Od samého začátku a bez jakékoli výjimky. To musíte pochopit a přimnout celým srdcem, musí vám to přejít do masa a krve.*

Co se stane, když tyran napadne sousední zemi, vyplní ji a celý národ ze země vypudí? První generace podrobeného národa je ještě překvapená, utlačená a snad „poražená“. Druhá generace povstane, třetí bude silná a odolná vůči bolesti a udeří nazpět. Kdo má otevřené oči a uši, bytost obdařená rozumem, láskou a srdcem, vidí tento přírodní zákon všude kolem sebe.

Co se stane, když se budou lidé jiného náboženství, barvy pleti, stranické příslušnosti nebo majetkové třídy napadat, místo aby usilovali o porozumění a společný vývoj? Ti napadení se budou vždycky bránit, dokud boj neskončí.

Co se stane, když bojujeme s nemocí, které nerozumíme, jako je třeba rakovina, AIDS, choroby srdce, Alzheimerova

nebo Parkinsonova nemoc? Nikdy nad ní ne zvítězíme, dokud nepochopíme příčinu: strava příliš bohatá na maso, cukr, pečivo z bílé mouky, následky očkování po desetiletích, špatná kvalita vody, atomová energie, záření všeho druhu, smog.

Co se stane, když budeme bojovat s bakteriemi a viry, aniž bychom znali pravou příčinu jejich nadměrného rozmnožování? Bakterie a viry jsou stále odolnější proti lékům a silnější než kdy dříve.

Co se stane, když v zimě nadměrně topíme a v létě se se změnou počasí vyrovnáváme pomocí klimatizace? Příroda k nám vysílá stále silnější signály, aby upozornila na svou krizi. Jsou všude patrné, ale zřejmě ne pro politiky, kteří žijí a pracují v klimatizovaných prostorách. Kdyby tito politici a jejich děti museli jeden jediný měsíc jezdit přeplněným metrem, sedět v horku ve školních třídách, jezdit auty bez klimatizace alpskými údolími zapchanými nákladní dopravou, měli bychom jiné zákony.

Co se stane, když „nevypočitatelné“ chování vodních toků upravíme vyrovnáním řek, místo abychom se na přírodu a její moudrost jen dívali? Máme tu povodně.

Co se stane, když hubíme „škůdce“ a „plevel“, místo abychom pochopili oběh v přírodě a smysl nadměrného výskytu hmyzu a volně rostoucích bylin? Sklízíme ovoce a zeleninu, které obsahují jedy.

Co se tedy stane, když budeme bojovat proti slimákům, místo abychom pochopili, proč tu jsou? Otrávíte se zeleninou, kterou sklízíte, a zvete slimáky dál, aby vás napadali.

Tento princip můžeme formulovat velmi jednoduše: když proti někomu bojuj, zvu ho k sobě dál, aby ke mně přišel. Jen výjimečně se díky pochopení příčin a souvislostí dají věci obrátit k dobrému – ať jde o maličkost nebo o velkou věc.

Přemýšlejte o tom. Volně rostoucí květiny a byliny, všechno, co v přírodě hojně a krásně roste a kvete bez zásahu člověka, co musí trpět bez kropicí konve a zavlažovacího zařízení – to všechno by už dávno zmizelo, slimáci by vše sežrali, a nejen oni, kdyby tam panovaly tytéž zákony, které údajně musíme v zahradě aplikovat.

Nelze skoro ani obsáhnout, co vše se píše v knihách o zahradě, kalendářích rostlin, návodech k pěstování semen a sazenic až po bláhové doporučení hojně zalévat přezimující rostliny. A všechny tyhle nápady se přejímají jako trend v módě obuvi. Jenomže tam žádnou škodu nezpůsobí, zatímco móda v oblasti zahrady škody přináší, pro lidi i pro zvířata.

Nehledě na otravu chemikáliemi. Zkuste přemýšlet někdy o tom, co ovlivňuje hlávku salátu, když jste její růst „vykoupi“ otrávením a odstraněním spousty slimáků, tedy živočichů? Jak chutná ukradená čokoláda? Jak se bydlí v domě, který musel dát předchozí majitel v nouzi do dražby? Jak se žije majetnému člověku, jehož bohatství spočívá na vykořisťování zaměstnanců? Jak je možné se těšit z úspěchu, který vznikl ze lži a přetvářky?

Jedním jsme si jisti: Přemýšlejte v klidu o těchto otázkách a máte problém se slimáky v zahradě vyřešený. A právě tak i mnoho dalších potíží a problémů, které pro vás život připravil a ještě připraví.

Nakonec příspěvek mého přítele, který se tématu „Slimáci v zahradě“ věnoval už v roce 1979, krátce po jejich první invazi. Připomněl nám, že humor je kořením života, ať děláme cokoli, je to pravá medicína.

Smrt slimákům

*Smrt slimákům, napadli moji zahradu,
všude vidím tu slizkou armádu!
Zkusil jsem chemické postřiky,
úplně bez výsledku.
Čert je vem! Útočť na salát i zeli,
na všechno, co je k snědku!*

*Už rok se snažím o přeměnu
zahrady podle ekosystému.
Povídám si s kytíčkami,
kašlu na postřiky, ať rostou samy,
hlídám si Měsíc, občas přespím venku.
S tou pakází to zkouším po dobrém,
vyndám ji v keblících do lesa za domem.*

*Dal jsem tam značku: „Slimáci stát!“,
nechal jsem na ni světlo dopadat,
pěstují jen to, co neradi,
ale stejně se mi posmívají za zády.
Prostě jen změnit chutě! K zbláznění!
Čert je vem! Útočť na salát i zeli,
co vyrostlo, všechno ocení!*

*Můj soused zkusil obrat veliký,
posekal záhony i trávníky.
Radoval se: už mám klid!
Jako já ani slimáci nebudou nic mít!
Doma se láduje vepřovou pečení,
protože boje se slimáky měl už dost.
Všechnu zeleninu vyházal na kompost.*

*K tomu řešení mě nedonutí ani slimák,
přece to musí jít i jinak.*

*Mustím přijít na inteligentní řešení,
bezbolestné a funkční. To se ocení.
Přebírádíl jsem zahradu potokem a slimáci
se předvedli jako hanební neplavci.*

*Zahrada zůstává neožraná, vcelku,
člunem jezdím pro petrželku.
Nikde ani slimák! Jsem spokojený velmi,
jen kdyby táh k čertu ještě bělásek zelný!*

Werner Meier*

* Textař písní a kabaretista, najdete ho na www.wernermeier.de.

I. díl

Deset klíčů k živoucí zahradě

1. klíč

Malé rozhodnutí pro dobrou věc

Zde vám chceme ukázat, že malé rozhodnutí pro dobrou věc, malý krok, sotva znatelná změna ve všedním dnu jedince, neznatelný pohyb – tato „maličkost“ je počátkem všeho velkého, a proto má velký význam, jako každá zpráva, která se dostane do novin.

Prví klíč pro vybudování vaší vlastní živoucí rajske zahradě se skrývá v přesvědčení, v hlubokém pocitu, který buď máte, nebo ne. Pokud jej máte, jste pravděpodobně šťastný člověk nebo jste na nejlepší cestě se jím stát. Pokud ne, chtěli bychom se pokusit dodat vám odvahu, abyste tento pocit, toto přesvědčení rozvíjeli. To by byl jen nepatrný krůček.

Pocit, o kterém mluvíme, je pocit, že každické rozhodnutí ve vašem životě má význam, ne jen pro vás samého, pro každodenní život a vaše nejbližší okolí, nýbrž pro celý svět, pro celý vesmír. Vaše rozhodnutí hýbají světem.

Nevěříte? Chápu to.

Rozhodnutí odstranit železnou oponu nebo postavit podmořský tunel mezi Francií a Anglií nebo zpečetit Evropskou